

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
UNITATEA CENTRALĂ DE ARMONIZARE PENTRU AUDITUL
PUBLIC INTERN

ÎNDRUMAR

PROGRAM DE ASIGURARE
ȘI ÎMBUNĂTĂȚIRE A CALITĂȚII
ACTIVITĂȚII DE AUDIT PUBLIC INTERN

2014

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
UNITATEA CENTRALĂ DE ARMONIZARE PENTRU
AUDITUL PUBLIC INTERN

ÎNDRUMAR:

PROGRAM DE ASIGURARE
ȘI ÎMBUNĂTĂȚIRE A CALITĂȚII
ACTIVITĂȚII DE AUDIT PUBLIC INTERN

ELABORAT:

UNITATEA CENTRALĂ DE ARMONIZARE PENTRU AUDITUL PUBLIC
INTERN

BIROUL PENTRU STRATEGIE ȘI METODOLOGIE GENERALĂ

Îndrumarul „Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern” este elaborat în conformitate cu prevederile art. 8 din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare.

Prezentul îndrumar constituie un model care poate fi luat în considerare de către compartimentele de audit public intern pentru elaborarea propriilor programe de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern desfășurată la nivelul entităților publice.

București
2014

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Cuprins

Denumirea	Pag.
1. Introducere	3
2. Cadrul de organizare și funcționare a activității de audit public intern	3
3. Codul privind conduita etică a auditorului intern	5
4. Autoritate și responsabilitate.....	7
5. Elaborarea Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	8
5.1. Îndrumarul de elaborare a Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	9
5.1.1. Evaluarea internă.....	11
5.1.1.1. Supervizarea	11
5.1.1.2. Evaluarea anuală a performanțelor profesionale individuale ale auditorilor interni ...	13
5.1.1.3. Evaluarea misiunii de către șeful compartimentului de audit public intern	13
5.1.1.4. Autoevaluarea activității de audit intern la nivelul compartimentului de audit public intern.....	14
5.1.2. Evaluarea externă	15
5.1.2.1. Evaluarea realizată de Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern	16
5.1.2.2. Evaluarea realizată de Compartimentul de audit public intern organizat la nivelul organului ierarhic superior	18
5.1.2.3. Evaluarea realizată de Curtea de Conturi	18
5.1.2.4. Evaluări realizate de alte organisme	18
5.2. Monitorizarea implementării Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	18
5.3. Actualizarea Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	19
5.4. Aprobarea Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	19
6. Planul de acțiune privind asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit public intern	19
7. Raportul privind monitorizarea calității activității de audit public intern.....	20
<i>Anexa 1 Metodologia de elaborare a Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern.....</i>	<i>22</i>
<i>Anexa 2 Nota de supervizare a documentelor.....</i>	<i>24</i>
<i>Anexa 3 Raport de evaluare a performanțelor individuale ale auditorilor interni.....</i>	<i>25</i>
<i>Anexa 4 Fișă de evaluare a misiunii de audit public intern</i>	<i>27</i>

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

1. Introducere

Auditul intern din sectorul public reprezintă o activitate funcțional independentă și obiectivă, de asigurare și consiliere, concepută să adauge valoare și să îmbunătățească activitățile entității publice; ajută entitatea publică să își îndeplinească obiectivele, printr-o abordare sistematică și metodică, evaluează și îmbunătățește eficiența și eficacitatea managementului riscului, controlului și proceselor de governanță.

Pentru a asigura realizarea obiectivelor, în conformitate cu cerințele rezultate din definiția de mai sus, conducătorul compartimentului de audit public intern trebuie să garanteze un nivel ridicat de calitate al activităților derulate la nivelul compartimentului. În vederea asigurării calității activității de audit intern și eliminarea punctelor slabe, la nivelul compartimentului de audit public intern, se elaborează un *Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern*.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern trebuie conceput astfel încât să asigure satisfacerea așteptărilor părților implicate în activitatea de audit intern și să întărească încrederea managementului în funcția de audit public intern, iar prin rezultatele obținute să aducă un plus de valoare activităților entității publice, respectând în același timp cadrul general privind exercitarea activității de audit public intern și buna practică definită de Standardele Internaționale de Audit Intern.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern este conceput și se adresează atât auditorilor interni care activează în cadrul compartimentului de audit public intern organizat la nivelul entității publice, cât și conducătorului acestui compartiment. În acest sens, conducătorul compartimentului de audit public intern are responsabilitatea de a elabora *Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern* în funcție de rezultatele evaluărilor interne și externe și urmări realizarea acestuia, iar auditorii interni de a implementa efectiv acțiunile stabilite, cu scopul îmbunătățirii activității de audit public intern.

Precizăm că la elaborarea *Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern* trebuie să se țină cont și de modificările legislative și/sau organizaționale din cadrul entității publice, iar acesta să fie adaptat la schimbările și evoluția activității de audit intern.

2. Cadrul de organizare și funcționare a activității de audit public intern

Obiectivul general al auditului public intern în entitățile publice îl reprezintă îmbunătățirea managementului acestora și poate fi atins, în principal, prin:

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

- *Activități de asigurare*, care reprezintă examinări obiective ale elementelor probante, efectuate în scopul de a furniza entităților publice o evaluare independentă a proceselor de management al riscurilor, de control și de guvernare;
- *Activități de consiliere* menite să adauge valoare și să îmbunătățească procesele guvernantei corporative în entitățile publice, fără ca auditorul intern să își asume responsabilități manageriale.

Sfera auditului public intern cuprinde toate activitățile desfășurate în cadrul entităților publice pentru îndeplinirea obiectivelor acestora, inclusiv evaluarea sistemului de control intern/managerial. De asemenea, sfera auditului public intern trebuie să fie suficient de extinsă astfel încât să acopere sistemele, activitățile, operațiile, documentele și patrimoniul domeniului auditat.

Compartimentul de audit public intern trebuie să auditeze, cel puțin o dată la 3 ani, fără a se limita la acestea, următoarele:

- activitățile financiare sau cu implicații financiare desfășurate de entitatea publică din momentul constituirii angajamentelor până la utilizarea fondurilor de către beneficiarii finali, inclusiv a fondurilor provenite din finanțare externă;*
- plățile asumate prin angajamente bugetare și legale, inclusiv din fonduri comunitare;*
- administrarea patrimoniului, precum și vânzarea, gajarea, concesiunea sau închirierea de bunuri din domeniul privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;*
- concesiunea sau închirierea de bunuri din domeniul public al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;*
- constituirea veniturilor publice, respectiv modul de autorizare și stabilire a titlurilor de creanță, precum și a facilităților acordate la încasarea acestora;*
- alocarea creditelor bugetare;*
- sistemul contabil și fiabilitatea acestuia;*
- sistemul de luare a deciziilor;*
- sistemele de conducere și de control, precum și riscurile asociate unor astfel de sisteme;*
- sistemele informatice.*

Rolul compartimentului de audit public intern. Activitatea de audit intern în entitățile publice este asigurată de compartimentele de audit intern, care reprezintă structurile funcționale de bază în domeniul auditului public intern organizate în subordinea directă a conducătorului entității publice și care exercită efectiv funcția de audit public intern. Aceste structuri, în funcție de volumul și complexitatea activităților și riscurilor asociate la nivelul entității publice pot fi sub formă de: direcție generală, direcție, serviciu, birou sau compartiment cu minimum 2 auditori interni angajați cu normă întreagă.

În exercitarea responsabilităților, compartimentul de audit public intern exercită următoarele atribuții:

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

- *elaborează norme metodologice specifice entității publice în care își desfășoară activitatea, cu avizul UCAAPI, iar în cazul entităților publice subordonate, respectiv aflate în coordonarea sau sub autoritatea altei entități publice, cu avizul acesteia;*

- *elaborează proiectul planului multianual de audit public intern, de regulă pe o perioadă de 3 ani și, pe baza acestuia, proiectul planului anual de audit public intern;*

- *efectuează activități de audit public intern pentru a evalua dacă sistemele de management financiar și control ale entității publice sunt transparente și sunt conforme cu normele de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate;*

- *informează UCAAPI despre recomandările neînsușite de către conducătorul entității publice auditate, precum și despre consecințele acestora;*

- *raportează periodic asupra constatărilor, concluziilor și recomandărilor rezultate din activitățile sale de audit;*

- *elaborează raportul anual al activității de audit public intern;*

- *în cazul identificării unor iregularități sau posibile prejudicii, raportează imediat conducătorului entității publice și structurii de control intern abilitate;*

- *verifică respectarea normelor, instrucțiunilor, precum și a Codului privind conduita etică în cadrul compartimentelor de audit intern din entitățile publice subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate și poate iniția măsurile corective necesare, în cooperare cu conducătorul entității publice în cauză.*

Rolul și obiectivele auditului public intern, tipurile de audit intern, atribuțiile și principiile aplicabile compartimentului de audit public intern și auditorului intern, precum și condițiile și regulile de derulare a misiunilor de audit public intern sunt definite în Carta auditului intern.

3. Codul privind conduita etică a auditorului intern

În exercitarea responsabilităților ce le revin, auditorii interni trebuie să respecte un ansamblu de principii și reguli de conduită, care sunt definite prin *Codul de conduită etică al auditorului intern*.

Principiile și regulile definite trebuie să guverneze activitatea auditorilor interni și să promoveze cultura etică în viziunea globală a profesiei de auditor intern.

Scopul *Codului de conduită etică al auditorului intern* este de a crea un cadru etic adecvat desfășurării profesiei de auditor intern, astfel încât acesta să își îndeplinească cu profesionalism, loialitate, corectitudine și în mod conștiincios îndatoririle de serviciu și să se abțină de la orice faptă care ar putea să aducă prejudicii instituției sau autorității publice.

În activitatea pe care o desfășoară, auditorii interni din cadrul compartimentelor de audit public intern din sectorul public, trebuie să respecte și să susțină următoarele **principii**:

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

• **Integritatea**, stă la baza încrederii și credibilității pe care managementul entității o acordă evaluărilor, analizelor și raționamentelor efectuate de către auditorii interni. Conform acestui principiu, auditorul intern trebuie să fie corect, onest și incoruptibil.

• **Independența organizatorică**, presupune că activitatea de audit public intern nu trebuie să fie supusă ingerințelor de nicio natură, începând de la stabilirea obiectivelor de audit, realizarea misiunilor de audit intern și până la comunicarea rezultatelor acesteia. Prin atribuțiile sale, compartimentul de audit public intern nu trebuie să fie implicat în exercitarea activităților auditabile sau în elaborarea procedurilor specifice, altele decât cele de audit intern.

• **Obiectivitatea individuală**, presupune că auditorii interni trebuie să aibă o atitudine imparțială, să nu aibă prejudecăți și să evite conflictele de interese, să-și îndeplinească atribuțiile în mod obiectiv și independent, cu profesionalism și integritate.

• **Confidențialitatea**, presupune că auditorii interni sunt obligați să păstreze confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele despre care iau cunoștință în exercitarea atribuțiilor lor, fiindu-le interzis să utilizeze în interes personal sau în beneficiul unui terț informațiile dobândite în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

• **Competența profesională**, presupune că auditorii interni sunt obligați să își îndeplinească atribuțiile de serviciu cu profesionalism, competență, imparțialitate și la standarde de calitate, aplicând cunoștințele, aptitudinile și experiența dobândite.

• **Neutralitatea politică**, presupune că auditorii interni trebuie să fie neutri din punct de vedere politic, în scopul îndeplinirii în mod imparțial a activităților și trebuie să își mențină independența față de orice influențe politice.

Respectarea principiilor de conduită etică trebuie să ghideze auditorii interni în îndeplinirea următoarelor *cerințe*:

a) *performanță* – desfășurarea activităților de audit intern trebuie să se realizeze la un nivel ridicat de calitate, în scopul îndeplinirii cerințelor interesului public în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate;

b) *profesionalism* – auditorii interni trebuie să dea dovadă de capacități intelectuale și experiență adecvată, în scopul atingerii obiectivelor stabilite;

c) *calitatea serviciilor* – realizarea responsabilităților de către auditorii interni trebuie îndeplinită cu obiectivitate, sârguință și onestitate;

d) *încrederea* – auditorii interni trebuie să promoveze cooperarea și bunele relații în cadrul profesiei;

e) *conduita* – auditorii interni trebuie să facă dovada maturității atât pe plan profesional, cât și pe plan personal;

f) *credibilitatea* – opiniile, concluziile, constatările formulate de auditorii interni trebuie să fie conforme realității și dovedite cu probe de audit concludente și suficiente.

Pentru îndeplinirea valorilor promovate de compartimentul de audit public intern, auditorii interni trebuie să respecte întocmai prevederile Codului de conduită etică a auditorului intern.

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

4. Autoritate și responsabilitate

Autoritate. Auditorii interni au acces la toate datele, documentele, informațiile, evidențele, înregistrările contabile și de patrimoniu, inclusiv cele în format electronic pe care le consideră relevante pentru atingerea scopului și a obiectivelor misiunii de audit intern.

Personalul de conducere și/sau de execuție din cadrul entității/structurii auditate are obligația să prezinte datele, documentele sau informațiile solicitate de auditorii interni în termenele stabilite, precum și să acorde tot sprijinul necesar, inclusiv explicații verbale sau scrise pentru desfășurarea în bune condiții a misiunii de audit intern.

Auditorii interni pot solicita de la responsabilii structurii auditate date, informații, precum și copii ale documentelor, certificate pentru conformitate, aflate în legătură cu obiectivele misiunii de audit public intern.

Rezultatele testărilor efectuate sunt consemnate în rapoarte de audit public intern, care sunt comunicate și aprobate de conducerea entității. Astfel, auditorii interni, în funcție de rezultatele testelor efectuate, de informațiile cuprinse în fișele de identificare și analiză a problemelor și în formularele de raportare a iregularităților, întocmesc rapoarte de audit, în care prezintă constatările, cauzele și consecințele problemelor identificate.

Pentru remedierea disfuncțiilor constatate, auditorii interni formulează recomandări, a căror implementare trebuie să asigure un plus de valoare activităților auditate.

Responsabilitate. Sarcina auditului public intern este de a furniza o asigurare rezonabilă cu privire la eficacitatea managementului riscurilor, funcționalitatea controlului intern și a proceselor de administrare.

În acest sens, principalele responsabilități ce revin auditului public intern pot fi definite după cum urmează:

- a) de a raporta direct conducătorului entității publice asupra rezultatelor activității de audit intern obținute;
- b) de a elabora norme metodologice proprii în vederea exercitării activității de audit public intern;
- c) de a elabora și desfășura activitatea în baza planurilor multianuale și anuale de audit intern;
- d) de a planifica și realiza misiuni de audit intern pentru a evalua dacă sistemele privind managementul riscului, controlul intern și procesele de administrare sunt transparente, conforme cu reglementările în vigoare și asigură respectarea principiilor de regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate;
- e) de a raporta recomandările neînsușite de conducerea entității auditate și consecințele neimplementării lor, precum și iregularitățile constatate;
- f) de a raporta rezultatele activității de audit public intern desfășurate;

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

g) de a verifica respectarea conformității cu normele, instrucțiunile și Codul de conduită etică al auditorului intern la compartimentele de audit intern care funcționează la nivelul entităților publice aflate în subordonare/coordonare/sub autoritate;

h) de a recomanda, în cooperare cu conducerea entității/structurii auditate, măsurile corective adecvate pentru eliminarea disfuncțiilor constatate.

Auditorii interni care sunt funcționari publici, se supun regimului juridic privind incompatibilitățile și au drepturile și obligațiile prevăzute în Statutul funcționarilor publici. Pentru auditorii interni care nu sunt funcționari publici, selectarea și stabilirea drepturilor și obligațiilor se fac în concordanță cu regulamentele proprii de funcționare a entității publice, precum și cu cadrul legislativ în domeniul auditului public intern.

În realizarea misiunilor de audit intern, auditorii interni sunt responsabili de protecția documentelor puse la dispoziție de entitatea/structura auditată pe parcursul derulării misiunii de audit intern.

Limitări. În desfășurarea activității lor, auditorii interni nu au autoritate/responsabilitate directă asupra activităților auditate.

Auditorii interni nu vor elabora sau institui proceduri, nu vor lua decizii de management, cu excepția celor care implică desfășurarea activității în cadrul compartimentului de audit public și nu se vor implica în desfășurarea activităților entității publice, pe care, ulterior, le pot audita, compromițând astfel independența.

5. Elaborarea Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern

Elaborarea „*Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern*”, este stabilită prin **Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern** aprobate prin *HG nr. 1086/2013*, unde se precizează următoarele:

„La nivelul compartimentului de audit intern se elaborează un Program de asigurare și îmbunătățire a calității sub toate aspectele auditului intern, care să permită un control continuu al eficacității acestuia.”

și

„Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern trebuie să garanteze că activitatea de audit intern se desfășoară în conformitate cu normele, instrucțiunile și Codul privind conduita etică și să contribuie la îmbunătățirea activității compartimentului de audit public intern.”

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern trebuie să garanteze că activitatea de audit intern se desfășoară în conformitate cu normele, instrucțiunile și Codul privind conduita etică a auditorului intern și să contribuie la îmbunătățirea activității compartimentului de audit public intern.

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Metodologia de elaborare a Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern (Anexa nr. 1) cuprinde:

- **Îndrumarul de elaborare a Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern;**
- *Planul de acțiune;*
- *Raportul de monitorizare.*

5.1. Îndrumarul de elaborare a Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern

În conformitate cu cadrul general privind exercitarea activității de audit public intern, **Îndrumarul descrie procesul de elaborare, actualizare și monitorizare a Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern prin evidențierea scopului, obiectivelor, responsabililor, termenelor și tipurilor de evaluare.**

Practica auditului intern impune adoptarea unui proces pentru supravegherea și evaluarea eficacității funcției de audit intern și identificarea posibilităților de creștere a calității acestora, proces care presupune atât evaluări interne cât și evaluări externe.

Evaluarea internă - descrie modul de realizare a activităților exercitate la nivelul compartimentului de audit public intern, respectiv: supervizarea, evaluarea individuală a auditorilor interni, evaluarea misiunilor de audit de către structurile auditate, monitorizarea realizării activităților, evaluarea anuală a performanțelor profesionale individuale.

Evaluarea externă - descrie modul de realizare a activităților exercitate la nivelul compartimentului de audit public intern, respectiv: de UCAAPI/compartimentele de audit public intern de la nivelul ierarhic superior, de Curtea de Conturi, Comisia Europeană și de alte structuri de audit abilitate.

Elaborarea și implementarea unui *Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern* are scopul de a garanta îmbunătățirea activității de audit public intern și de a asigura un plus de valoare activităților auditate.

Responsabilitatea privind elaborarea, coordonarea și monitorizarea *Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern*, revine șefului compartimentului de audit public intern, care trebuie să dezvolte și să actualizeze un program pentru toate aspectele activității de audit intern.

În realizarea responsabilităților ce îi revin cu privire la îmbunătățirea calității activității de audit intern, șeful compartimentului de audit public intern realizează următoarele activități:

- a) obține informațiile relevante pentru a identifica și evalua împrejurările și relațiile care au dus la limitarea calității activității de audit intern;
- b) evaluează informațiile obținute și determină gradul de afectare a calității activității de audit intern;

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

c) stabilește măsurile necesare pentru a elimina disfuncțiile existente sau pentru a le reduce la un nivel acceptabil;

d) cuprinde măsurile propuse într-un plan de acțiune și le asociază obiectivelor stabilite compartimentului de audit public intern;

e) monitorizează implementarea măsurilor aplicate în scopul îmbunătățirii calității activității de audit public intern;

Auditorii interni au responsabilitatea de a implementa măsurile aprobate pentru îmbunătățirea calității activității de audit intern, realizând acțiunile pentru care au fost responsabilizați.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern, în conformitate cu buna practică în domeniu, definită de Standardele Internaționale de Audit Intern, „*este conceput cu un dublu scop: să asigure că auditul intern aduce un plus de valoare operațiunilor organizației și le îmbunătățească și să garanteze că acesta se desfășoară în conformitate cu normele și Codul privind conduita etică a auditorului intern*”. În acest sens, obiectivul principal al *Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern* este de a „*îmbunătăți activitatea de audit intern derulată la nivelul compartimentului de audit public intern*”.

Prin implementarea obiectivului principal al *Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern* se urmărește îndeplinirea următoarelor obiective principale:

- **Oferirea unei asigurări că activitatea desfășurată de auditorii interni adaugă un plus de valoare și contribuie la îmbunătățirea activităților entității publice;**

- **Garantarea că activitățile derulate la nivelul compartimentului de audit public intern se desfășoară în conformitate cu cadrul legislativ, normativ și procedural în domeniul auditului public intern și buna practică în domeniu.**

Pentru a asigura implementarea obiectivelor principale ale *Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern*, șeful compartimentului de audit public intern trebuie să comunice auditorilor interni concret acțiunile ce trebuie realizate la nivelul compartimentului în vederea îmbunătățirii activității de audit public intern și, în același timp, să asigure pregătirea corespunzătoare a personalului, care trebuie să dețină cunoștințele și abilitățile necesare pentru implementarea activităților responsabilizate.

Implementarea *Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern* trebuie să asigure că normele specifice, instrucțiunile și Codul privind conduita etică a auditorului intern sunt respectate de auditorii interni. Astfel, pentru menținerea calității activității de audit intern este necesară adoptarea unui proces permanent de supraveghere și evaluare a eficacității activității, proces care să aibă la bază rezultatele evaluărilor interne și externe ale activității de audit intern.

5.1.1. Evaluarea internă

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Evaluarea internă, în conformitate cu cadrul de reglementare în vigoare și buna practică în domeniu, se realizează în cadrul entității publice și constă în:

a) *evaluări periodice*, realizate prin evaluări anuale privind performanțele auditorilor interni, evaluări cu ocazia efectuării misiunilor de audit intern sau autoevaluări ale sistemului de control intern;

b) *evaluări continue*, realizate prin monitorizarea îndeplinirii activităților/acțiunilor, supervizarea misiunilor de audit intern.

Evaluările periodice sunt realizate pe de-o parte de șeful compartimentului de audit intern cu ocazia desfășurării fiecărei misiuni de audit intern urmărind dacă acestea au fost realizate în condițiile planificate, respectiv dacă programele misiunii au fost respectate întocmai și dacă activitățile programate au fost realizate în totalitate și în termenele stabilite. Pe de altă parte, evaluarea periodică este realizată și de conducătorul entității publice cu ocazia aprobării rapoartelor misiunilor de audit, a rapoartelor anuale privind activitatea de audit public intern desfășurată și a rapoartelor privind evaluarea performanțelor profesionale individuale ale auditorilor interni.

Evaluările continue sunt realizate de șeful compartimentului de audit public intern și au ca scop examinarea eficacității normelor interne de audit intern, verificarea dacă procedurile de asigurare a calității misiunilor de audit intern sunt aplicate în mod corespunzător, garantând calitatea rapoartelor, precum și a celorlalte documente rezultate din activitatea de audit public intern.

Evaluarea internă la nivelul compartimentului de audit public intern reprezintă un proces continuu de supraveghere a asigurării gradului de adecvare a activității de audit intern privind strategia, obiectivele, politicile și procedurile entității publice, precum și evaluarea sistemului de guvernare, a managementului riscului și a proceselor de control realizate în cadrul instituției.

Procesul de evaluare internă constă în realizarea tuturor tipurilor de evaluări exercitate asupra activităților de audit intern, respectiv:

- *Supervizarea;*
- *Evaluarea anuală a performanțelor profesionale individuale a auditorilor interni;*
- *Evaluarea misiunii de audit de către șeful compartimentului de audit intern;*
- *Autoevaluarea activității de audit intern.*

5.1.1.1. Supervizarea

În conformitate cu reglementările legale în vigoare și buna practică în domeniu, *supervizarea garantează îndeplinirea obiectivelor misiunii de audit intern, asigurarea calității și dezvoltarea profesională a auditorilor.*

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Activitatea de supervizare a misiunilor de audit intern este realizată de către șeful compartimentului de audit public intern sau de către un alt auditor intern, desemnat de către acesta, și care îndeplinește calitatea de *supervizor*.

Supervizarea are ca scop furnizarea unei asigurări asupra faptului că obiectivele misiunii de audit intern sunt atinse, respectiv prin aplicarea în mod corespunzător a programelor de audit elaborate, a normelor proprii privind exercitarea activității de audit intern și a bunei practici în domeniu.

Activitatea de supervizare este indispensabilă activității de audit intern, având în vedere că în urma exercitării acesteia se permite:

- a) depistarea deficiențelor, inexactităților și erorilor în realizarea misiunilor de audit;
- b) inițierea măsurilor de îmbunătățire necesare unei derulări corespunzătoare a viitoarelor misiuni de audit public intern;
- c) planificarea activităților de perfecționare profesională.

Supervizorul analizează documentele elaborate de auditorii interni în derularea misiunilor de audit public intern, încadrează și orientează activitatea acestora în toate etapele derulării misiunii de audit public intern.

Activitatea de supervizare începe din etapa de planificare a misiunii de audit și continuă până la etapa de urmărire a recomandărilor. Aceasta constă în:

- a) asigurarea că auditorii desemnați dețin cunoștințele, priceperea și alte competențe și abilități necesare îndeplinirii misiunii de audit intern;
- b) furnizarea unor instrucțiuni corecte în etapa de planificare și de aprobare a programului misiunii pentru buna desfășurare a misiunii și atingerea obiectivelor stabilite;
- c) verificarea dacă programul aprobat este îndeplinit corespunzător, existând posibilitatea unor modificări justificate și autorizate;
- d) verificarea documentelor de lucru urmărind ca acestea să conțină elementele probante care susțin constatările, concluziile și recomandările misiunii;
- e) asigurarea că raportul este obiectiv și modul de redactare este clar, concis și realizat în termenul prevăzut;
- f) asigurarea că obiectivele de audit au fost atinse în mod eficient și în condiții de calitate;
- g) depistarea erorilor, deficiențelor, neregulilor și iregularităților, a fraudelor sau suspiciunilor de fraudă;
- h) oferirea îndrumărilor necesare derulării corespunzătoare a misiunilor de audit intern;
- i) inițierea îmbunătățirilor necesare menite să contribuie la creșterea calității rapoartelor de audit public intern.
- j) valorificarea tuturor oportunităților în vederea dezvoltării cunoștințelor, priceperii și a celorlalte competențe ale auditorilor interni.

Șeful compartimentului de audit public intern are obligația de a asigura o supervizare corespunzătoare a misiunilor de audit realizate în cadrul structurii pe care o conduce.

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Toate documentele elaborate în perioada derulării unei misiuni de audit public intern sunt supuse supervizării pentru a se asigura că procedurile de audit au fost respectate și toate problemele apărute pe parcursul derulării misiunii au fost identificate și au fost luate măsurile corective necesare.

Supervizarea se materializează prin elaborarea unui document de lucru sub forma unui check-list care acoperă natura, sfera și rezultatele revizuirii, denumit *Lista de supervizare a documentelor (Anexa nr. 2)*.

5.1.1.2. Evaluarea anuală a performanțelor profesionale individuale ale auditorilor interni

Evaluarea anuală a performanțelor auditorilor interni din cadrul compartimentului de audit public intern se realizează în conformitate cu prevederile legale în domeniu¹.

Evaluarea anuală, realizată în condițiile legii, are scopul de a stabili gradul de atingere a obiectivelor individuale de către auditorii interni, precum și gradul de îndeplinire a criteriilor de performanță.

Evaluarea performanțelor profesionale individuale ale personalului compartimentului de audit public intern se realizează astfel:

- a) auditorii interni care își desfășoară activitatea în funcția publică de execuție sunt evaluați individual de către șeful compartimentului de audit intern;
- b) șeful compartimentului de audit intern este evaluat individual de către conducerea entității publice în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

Pentru realizarea evaluării anuale a performanțelor individuale ale auditorilor interni se au în vedere rezultatele evaluărilor periodice realizate, în special rezultatele evaluărilor misiunilor de audit public intern.

Documentul formalizat cu privire la evaluarea performanțelor profesionale individuale ale auditorilor interni este *Raportul de evaluare a performanțelor individuale (Anexa nr. 3)*

5.1.1.3. Evaluarea misiunii de către șeful compartimentului de audit public intern

În vederea asigurării că obiectivele programului misiunii de audit au fost atinse în totalitate de către auditori, șeful compartimentului de audit public intern realizează o evaluare a misiunii de audit, urmărind dacă :

- a) în etapa de pregătire a misiunii auditorii interni au colectat și prelucrat toate informațiile necesare pentru stabilirea obiectivelor de audit și dacă au evaluat corespunzător riscurile aferente acestora ;

¹ În prezent:

- pentru auditorii interni care au calitatea de funcționari publici, evaluarea se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici și HG nr.611/2008 privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

- b) programul de audit asigură realizarea îndeplinirii obiectivelor misiunii de audit cu încadrarea în bugetul de timp alocat și folosirea eficientă a resurselor de audit;
- c) a existat o comunicare eficientă între auditori și structura auditată;
- d) auditorii au luat în considerare, la stabilirea obiectivelor de audit și specificul activității auditate în procesul de audit ;
- e) pe parcursul misiunii, auditorii au respectat cadrul legislativ, normativ și procedural, precum și Codul de conduită etică al auditorilor interni;
- f) constatările, cauzele, consecințele și recomandările formulate la problemele identificate au fost prezentate structurii auditate pe parcursul derulării misiunii;
- g) constatările menționate în cuprinsul raportului au fost prezentate într-o manieră pertinentă și incontestabilă;
- h) constatările prezentate aparțin domeniului auditabil și obiectivelor de audit stabilite;
- i) constatările sunt în concordanță cu recomandările formulate;
- j) au fost menționate aspectele pozitive și îmbunătățirile constatate de la ultima evaluare până în prezent, precum și opinia echipei de audit;
- k) procedurile, metodele și tehnicile de audit folosite de auditori pe parcursul derulării misiunii au fost corespunzătoare.

De asemenea, șeful compartimentului de audit public intern analizează contribuția fiecărui auditor intern la realizarea misiunii de audit și determină nivelul în care aceștia și-au atins obiectivele.

Documentul formalizat cu privire la evaluarea misiunii de audit intern este *Fișa de evaluare a misiunii de audit intern (Anexa nr.4)*.

5.1.1.4. Autoevaluarea activității de audit intern la nivelul compartimentului de audit public intern

Autoevaluarea la nivelul compartimentului de audit public intern se realizează prin monitorizarea implementării standardelor de control intern/managerial, în conformitate cu *OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, republicat*.

Măsurile necesare pentru implementarea sistemului de control intern/managerial, constau, în principal, în următoarele: înființarea structurilor responsabile de monitorizarea, coordonarea și îndrumarea metodologică a sistemului propriu de control intern/managerial; elaborarea și/sau actualizarea programului de dezvoltare a propriului sistem de control intern/managerial; elaborarea și/sau actualizarea procedurilor operaționale de lucru formalizate

- pentru auditorii interni care au calitatea de persoană contractuală, evaluarea se realizează în conformitate cu Codul muncii

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

pe activități; urmărirea realizării măsurilor cuprinse în programul de dezvoltare; efectuarea de analize cu privire la dezvoltarea sistemului de control intern/managerial și la acțiunile de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică derulate de structura cu atribuții în acest domeniu; asigurarea funcției de audit intern.

Standardele de control intern aprobate, prin *OMFP nr. 946/2005*, valorifică *acquis-ul* comunitar în domeniul controlului intern, respectiv principiile generale de bună practică, acceptate în UE și pe plan internațional. Acestea definesc un minimum de reguli de management care trebuie implementate în toate entitățile publice, care au ca obiectiv crearea unui model de control intern/managerial uniform și coerent. În același timp, standardele constituie un sistem de referință, în raport cu care se evaluează/autoevaluează sistemele de control intern, se identifică zonele de risc și eventualele direcții de schimbare care se impun.

Evaluarea stadiului implementării standardelor de control intern/managerial presupune în primul rând o autoevaluare a modului de implementare a fiecărui standard în parte și ulterior o evaluare generală, la nivelul entității.

Operațiunea de autoevaluare a implementării standardelor de control intern/managerial se realizează în conformitate cu Anexa nr. 4.1. - *Chestionarul de autoevaluare*, din structura *OMFP nr. 946/2005, republicat*. Pentru fiecare standard de control intern/managerial sunt stabilite două sau mai multe criterii minime de evaluare a stadiului implementării, care pot fi completate cu criterii specifice. Standardele sunt considerate a fi implementate, parțial implementate sau neimplementate în funcție de realizarea activităților specifice stabilite fiecărui standard. Gradul de conformitate a sistemului propriu de control intern/managerial este stabilit în funcție de numărul standardelor implementate, fiind reflectat în documentul din Anexa nr. 4.2. - *Situația sintetică a rezultatelor autoevaluării*, din structura *OMFP nr. 946/2005, republicat*, elaborat pe baza datelor și informațiilor rezultate din prelucrarea chestionarelor de autoevaluare întocmite de fiecare compartiment funcțional.

De asemenea, la nivelul compartimentului de audit public intern se urmărește: elaborarea *Planului multianual* și a *Planului anual de audit intern*; actualizarea *Cartei auditului intern* în funcție de schimbările organizatorice și legislative survenite; actualizarea normelor metodologice specifice exercitării activității de audit intern și îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională a auditorilor interni pe baza unui program de formare profesională.

5.1.2. Evaluarea externă

Conform cadrului de reglementare în vigoare în domeniul auditului public intern, *evaluările externe sunt evaluări periodice a activității de audit intern, din punctul de vedere al conformității și performanței, realizate de către Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern, compartimentele de audit public intern constituite, la nivelul entităților publice ierarhic superioare, Curtea de Conturi, alte structuri cu atribuții în domeniu.*

În exercitarea activității de evaluare se urmăresc următoarele aspecte:

- a) verificarea respectării de către compartimentul de audit public intern a normelor,

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

instrucțiunilor și a Codului privind conduita etică a auditorului intern;

b) evaluarea calității activității de audit intern, pe baza unor criterii de evaluare stabilite în raport cu cadrul normativ aplicabil;

c) furnizarea unei opinii, în funcție de nivelurile de apreciere acordate și prin formularea de recomandări menite să corecteze disfuncțiile și să îmbunătățească activitățile, cu ocazia realizării fiecărei misiuni de audit public intern.

Scopul principal al evaluărilor externe este de a măsura eficacitatea, eficiența și calitatea activităților derulate la nivelul compartimentului de audit public intern și de a formula recomandări în vederea îmbunătățirii acestora, respectiv:

a) examinarea cu obiectivitate a activității de audit intern pe baza unei analize documentate, pentru a se determina măsura în care sunt îndeplinite cerințele de conformitate, luând în considerare: cadrul legislativ, normativ și procedural intern, precum și reglementările internaționale în domeniul auditului intern, Codul privind conduita etică a auditorului intern, Carta auditului intern și buna practică asigurată prin Standarde internaționale de audit intern, precum și gradul de adecvare a cadrului de referință stabilit pentru unul sau mai multe cicluri de implementare, prin folosirea unor instrumente și tehnici de audit corespunzătoare specificului misiunii de audit public intern;

b) furnizarea de către persoanele care realizează evaluarea, a unei opinii independente, obiective și competente cu privire la gradul de conformitate și performanță atins de auditorii interni din cadrul compartimentului de audit public intern.

c) formularea de recomandări în scopul orientării acțiunilor decizionale și executive către acele componente ale activității de audit intern care necesită îmbunătățiri, în vederea creșterii eficienței și eficacității acestora.

d) monitorizarea implementării recomandărilor formulate în cadrul misiunii de audit public intern pe baza unui *Plan de acțiune* însoțit de un calendar de implementare.

5.1.2.1 Evaluarea realizată de Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern

Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern realizează misiuni de evaluare a activității de audit intern la:

a) compartimentele de audit public intern de la nivelul entităților publice ai căror conducători sunt ordonatori principali de credite;

b) entitățile publice locale/structurile asociative organizatoare, cu scopul de a verifica respectarea normelor, instrucțiunilor, precum și a Codului privind conduita etică a auditorului intern și pentru care poate iniția măsurile corective necesare în cooperare cu conducătorul entității, respectiv al structurii asociative în cauză.

Pentru realizarea unei misiuni de evaluare a activității de audit public intern, în general, este necesară structurarea acestora din punctul de vedere al normelor profesionale de calificare și al celor de funcționare. În consecință, obiectivele unei misiuni de evaluare a

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

activității de audit public intern dintr-o entitate publică sunt grupate în două categorii, respectiv:

- obiective privind modul de aplicare a Normelor de calificare a auditului intern:
- obiective privind modul de aplicare a Normelor de funcționare a auditului intern:

În acest sens, fără a se limita la acestea, obiectivele unei misiuni de evaluare a activității de audit intern dintr-o entitate publică sunt următoarele:

- a) misiunea, competențele și responsabilitățile compartimentului de audit public intern;
- b) independența compartimentului de audit intern în cadrul entității publice;
- c) competența și conștiința profesională a auditorilor interni;
- d) managementul activității de audit intern;
- e) natura activității de audit intern;
- f) Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern;
- g) respectarea normelor specifice proprii în desfășurarea misiunilor de audit public intern;
- h) comunicarea rezultatelor misiunilor de evaluare.

Scopul evaluării activității de audit public intern este de exprima o opinie cu privire la conformitatea cu cadrul normativ de reglementare a auditului intern și performanța activităților desfășurate de structurile de audit intern din cadrul entităților publice.

Opinia echipei de evaluare a auditului intern se exprimă pe baza rezultatelor obținute în principal prin:

- a) identificarea gradului de respectare a normelor generale și specifice ale auditului intern;
- b) asigurarea concordanței activităților de audit intern cu politicile și procedurile entității publice;
- c) analizarea structurii organizatorice și a resurselor de audit intern pentru acoperirea tuturor proceselor și activităților entității publice;
- d) identificarea oportunităților și consilierea oferită conducătorului structurii de audit intern și auditorilor interni în scopul îmbunătățirii performanței lor;
- e) furnizarea informațiilor cu privire la nivelul de eficacitate a auditului intern;
- f) confirmarea nivelului de apreciere a valorii adăugate managementului de către activitatea de audit intern;
- g) fundamentarea de recomandări pentru creșterea eficienței activității structurii de audit intern prin identificarea metodelor de îmbunătățire a politicilor și practicilor în activitatea de audit intern.

UCAAPI monitorizează stadiul de implementare a recomandărilor formulate în cadrul misiunilor de evaluare și evaluează progresul înregistrat în activitatea de audit intern.

5.1.2.2. Evaluarea realizată de compartimentul de audit public intern organizat la nivelul organului ierarhic superior

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Compartimentul de audit public intern din cadrul entității publice centrale realizează misiuni de evaluare a activității de audit intern la structurile subordonate, respectiv aflate în coordonarea sau sub autoritatea acestuia, realizând aceleași verificări ca și cele menționate mai sus.

Activitatea de evaluare realizată de compartimentele de audit intern de la nivelul organului ierarhic superior se realizează după Ghidul de evaluare al activității de audit intern, elaborat de UCAAPI și urmărește în general aceleași obiective ca și cele menționate la paragraful anterior.

5.1.2.3. Evaluarea realizată de Curtea de Conturi

Curtea de Conturi a României realizează funcția de control/audit asupra modului de formare, administrare și întreținere a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și auditul performanței asupra gestiunii bugetului general consolidat și a oricăror alte fonduri publice.

În cadrul misiunilor realizate, evaluează și funcția de audit intern de la nivelul entităților publice. În procesul de evaluare se urmărește în general modul de organizare și funcționare a activității de audit public intern în cadrul entităților publice.

5.1.2.4. Evaluări realizate de alte organisme

Aceste evaluări se pot face de anumite organisme interne sau internaționale în funcție de competențele atribuite sau la solicitarea entității publice. Spre exemplu Comisia Europeană poate desfășura activități specifice de evaluare a activității de audit intern asupra entităților publice care gestionează fonduri externe.

5.2. Monitorizarea implementării Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern

Compartimentele de audit public intern monitorizează periodic *Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern* în scopul urmăririi realizării acestuia. Astfel, pentru fiecare obiectiv stabilit în cadrul programului identifică acțiunile stabilite și termenele de realizare, urmărind dacă acestea au fost realizate în mod corespunzător. De asemenea, șeful compartimentului de audit public intern evaluează dacă acțiunea stabilită și implementată a condus la îmbunătățirea activității de audit public intern.

5.3. Actualizarea Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității este elaborat și actualizat anual de șeful compartimentului de audit public intern. Astfel, în funcție de evaluările interne și externe realizate pe parcursul derulării programului, șeful compartimentului de audit public intern, identifică noile probleme apărute, pentru care, dacă este cazul, se stabilesc acțiuni în vederea îmbunătățirii activităților derulate.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern se actualizează în funcție de rezultatele evaluărilor interne și externe realizate la nivelul compartimentului de audit public intern.

5.4. Aprobarea Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern elaborat la nivelul compartimentului de audit public intern este aprobat de către șeful compartimentului, care este responsabil de implementarea acestuia.

6. Planul de acțiune privind asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit public intern

Conform cadrului normativ general în domeniul auditului public intern, *Planul de acțiune* este instrumentul de punere în lucru a *Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern* și este structurat pe: obiective, acțiuni, indicatori de performanță, termene, responsabili și observații, după următorul model:

<i>Compartimentul de Audit Public Intern</i>	Programul de îmbunătățire a calității activității de audit public intern				<i>Data elaborării:</i>	
PLAN DE ACȚIUNE PRIVIND ASIGURAREA ȘI ÎMBUNĂȚIREA CALITĂȚII ACTIVITĂȚII DE AUDIT INTERN						
Nr. crt.	Obiective	Acțiuni	Indicatori	Termene	Responsabili	Obs.
1						
..						
n						
Aprobat,						

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Șeful compartimentului de audit public intern

Obiectivele prevăzute în cuprinsul *Planului de acțiune privind asigurarea calității activității de audit public intern* sunt obiectivele specifice stabilite compartimentului de audit public intern.

Acțiunile sunt stabilite în urma evaluărilor interne și externe. Astfel, pe baza acestor evaluări sunt identificate problemele care pot afecta activitatea compartimentului de audit public intern și sunt stabilite acțiunile necesare pentru ca obiectivele propuse să poată fi realizate în condiții de eficiență și eficacitate. Pentru a putea fi cuantificate, acțiunilor stabilite sunt asociate obiectivelor specifice ale compartimentului de audit public intern.

Indicatorii sunt identificați pentru fiecare acțiune stabilită de îmbunătățire a activității de audit public intern. La stabilirea indicatorilor se are în vedere ca aceștia să poată măsura corect gradul de realizare a obiectivelor înscrise în cadrul *Planului de acțiune privind asigurarea calității activității de audit public intern*. De asemenea, se urmărește ca indicatorii stabiliți să măsoare cantitativ și calitativ obiectivele cărora le-au fost atașate.

Termenele sunt reprezentate de perioadele de timp stabilite pentru implementarea fiecărei acțiuni prevăzute în cadrul *Planului de acțiune privind asigurarea calității activității de audit public intern*.

Responsabili sunt reprezentați de persoanele cu atribuții în realizarea acțiunilor înscrise în cadrul *Planului de acțiune privind asigurarea calității activității de audit public intern*.

Planul de acțiune reprezintă instrumentul principal cu ajutorul căruia se stabilesc acțiunile de implementat în vederea îmbunătățirii activității de audit public intern, responsabilii pentru realizarea acestora și termenele de realizare.

7. Raport privind monitorizarea calității activității de audit public intern

Conform cadrului normativ general în domeniul auditului public intern, *Raportul de monitorizare a Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern* prezintă rezultatele evaluării gradului de realizare a obiectivelor cuprinse în *Planul de acțiune*.

Monitorizarea implementării *Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern* reprezintă, în principal, măsurarea și analiza continuă a indicatorilor de performanță, stabiliți prin *Planul de acțiune*. Această monitorizare este realizată periodic de către șeful compartimentului de audit public intern.

În cadrul procesului de monitorizare a obiectivelor stabilite în cadrul *Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern* se urmărește:

a) analiza continuă a indicatorilor de performanță stabiliți inițial pentru fiecare obiectiv în parte;

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

b) conformitatea aplicării măsurilor corective;
c) respectarea termenelor de realizare stabilite;
d) respectarea conformității punerii în practică a acțiunilor de către persoanele responsabilizate.

Raportarea privind monitorizarea calității activității de audit intern din cadrul compartimentului de audit public intern se realizează, anual, de către conducătorul compartimentului de audit public intern, prin întocmirea unui raport în cuprinsul căruia sunt prevăzute rezultatele monitorizărilor periodice efectuate la nivelul compartimentului și concluziile finale rezultate ca urmare a evaluării acestor rezultate.

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Anexa nr. 1

Model: Metodologia de elaborare a Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern

A. Îndrumarul de elaborare a Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern

1. Introducere

- 1.1. Scop
- 1.2. Autoritate și responsabilitate
- 1.3. Obiectivele generale ale Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern

2. Implementare

- 2.1. Evaluarea internă
 - 2.1.1. Stadiul actual
 - 2.1.1.1. Supervizarea
 - 2.1.1.2. Evaluarea anuală a performanțelor profesionale individuale ale auditorilor interni
 - 2.1.1.3. Evaluarea misiunii de audit intern de către șeful compartimentului de audit public intern
 - 2.1.1.4. Autoevaluarea cu privire la implementarea standardelor de control intern/manAGERIAL
 - 2.1.1.5. Alte evaluări interne
 - 2.2. Evaluarea externă
 - 2.2.1. Stadiul actual
 - 2.2.1.1. Evaluarea realizată de UCAAPI/compartimentele de audit intern de la nivelurile ierarhice superioare
 - 2.2.1.2. Evaluarea realizată de Curtea de Conturi
 - 2.2.1.3. Alte evaluări externe

3. Monitorizarea implementării Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern cuprinde măsurarea și analiza continuă a indicatorilor de performanță

4. Actualizarea Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern

5. Aprobarea Programului de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

6. Anexe

B. Plan de acțiune privind asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit public intern

<i>Compartimentul de Audit Public Intern</i>		<i>Data elaborării:</i>
--	--	-------------------------

PLAN DE ACȚIUNE PRIVIND ASIGURAREA ȘI ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII ACTIVITĂȚII DE AUDIT PUBLIC INTERN

Nr. crt .	Obiective	Acțiuni	Indicatori	Termene	Responsabili	Obs.
1						
..						
n						

* Obiectivele programului vor acoperi toate rezultatele evaluărilor interne și externe.

Aprobat,
Șeful compartimentului de audit public intern

C. Raport privind monitorizarea calității activității de audit public intern

Raportul de monitorizare va cuprinde rezultatele monitorizărilor periodice efectuate și concluzii.

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Anexa nr. 2

Model: Nota de supervizare a documentelor

Compartimentul de Audit Public Intern	MISIUNEA DE AUDIT INTERN			
	<i>Supervizarea</i>	<i>Data:</i>		
Domeniul/activitatea auditată: Denumire misiune: Document redactat de: Supervizat de:				
NOTA DE SUPERVIZARE A DOCUMENTELOR				
Nr. crt.	Lucrarea	Propunerea șefului structurii de audit/ supervizorului misiunii, ca urmare a revizuirii documentului	Răspunsul auditorilor interni	Revizuirea răspunsurilor auditorilor de către șeful structurii de audit/supervizor
1				
n

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Anexa nr. 3

Model: Raport de evaluare a performanțelor individuale ale auditorilor interni

RAPORT DE EVALUARE
a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici

Numele și prenumele funcționarului public evaluat

Funcția publică

Treapta de salarizare

Data ultimei promovări

Numele și prenumele evaluatorului

Funcția

Perioada evaluată: de la la

Programe de formare la care funcționarul public evaluat a participat în perioada evaluată:

1.

2.

3.

Obiective în perioada evaluată	%	Indicatori	Realizat (pondere)	Nota	%
1.					
2.					

Obiective revizuite în perioada evaluată	% din timp	Indicatori	Realizat (pondere) %	Nota
1.				
2.				

Nota finală pentru îndeplinirea obiectivelor

—

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Criteriile de performanță utilizate în evaluare	Nota	Comentarii
1.		
2.		
Nota pentru îndeplinirea criteriilor de performanță		
Nota finală a evaluării:		
(Nota finală pentru îndeplinirea obiectivelor + Nota pentru îndeplinirea criteriilor de performanță) / 2		
Calificativul evaluării:		
Rezultate deosebite:		
1.		
2.		
Dificultăți obiective întâmpinate în perioada evaluată:		
1.		
2.		
Alte observații:		
1.		
2.		
Comentariile funcționarului public evaluat:		
Semnătura funcționarului public evaluat		
Data		
Semnătura evaluatorului		
Data		
Observațiile sau comentariile persoanei care contrasemnează:		
Numele și prenumele persoanei care contrasemnează		
Funcția		
Semnătura persoanei care contrasemnează		
Data		

Ministerul Finanțelor Publice	ÎNDRUMAR	UCAAPI
	Program de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern	2014

Anexa nr. 4

FIȘA DE EVALUARE A MISIUNII DE AUDIT PUBLIC INTERN

Criteriu de apreciere	Calificativ					
	1	2	3	4	5	Obs.
<i>În etapa de pregătire a misiunii, auditorul a identificat riscurile și controalele prevăzute pentru procesele legate de obiectivele de audit și a estimat corespunzător riscurile activității</i>						
<i>Programele de audit au fost elaborate în vederea îndeplinirii obiectivelor misiunii în cadrul bugetului de timp alocat</i>						
<i>Obiectivul auditului, scopul, procedurile și bugetul au fost reanalizate în mod constant pentru a asigura o eficiență folosire a resurselor de audit</i>						
<i>A existat o bună comunicare între auditor și auditat și între auditor și conducerea structurii de audit intern;</i>						
<i>A existat o bună comunicare între auditor și conducerea structurii de audit intern</i>						
<i>Au fost luate în considerare perspectivele și nevoile auditaților în procesul de audit</i>						
<i>Au fost atinse obiectivele de audit într-o manieră eficientă și la timp</i>						
<i>Structura auditată a avut posibilitatea să revadă constatările și recomandările când au fost identificate problemele</i>						
<i>Normele de audit intern, au fost respectate</i>						
<i>Constatările de audit se bazează pe analize și fundamentări obiective, pentru care au fost formulate recomandări practice pentru problemele identificate</i>						
<i>Comunicările scrise au fost clare, concise, obiective și corecte</i>						
<i>Există probe de audit care să susțină concluziile auditorului</i>						
<i>Procedurile de audit utilizate au avut ca rezultat dovezi suficiente, competente, relevante și folositoare</i>						
<i>Documentele au fost completate în mod corespunzător și în conformitate cu normele de audit intern</i>						
<i>Bugetul de timp a fost respectat</i>						
<i>Nivel de productivitate personală al auditorului intern.</i>						